

ПАЛАЖЭННЕ

аб атрадзе юных інспектараў дарожнага руху (ЮІД)

1.1. Агульныя палажэнні

Атрады юных інспектараў дарожнага руху - добраахвотныя аб'яднанні школьнікаў, якія ствараюцца для прымянення засвоеных імі ведаў Правілаў дарожнага руху (ПДР), выхавання ў іх пачуцця адказнасці, культуры ўдзельніка дарожнага руху, прафесійнай арыентацыі; шырокага прыцягнення дзяцей да арганізацыі прапаганды правілаў бяспечных паводзін на вуліцах і дарогах сярод вучняў малодшых і сярэдніх класаў агульнаадукацыйных устаноў.

Асноўныя мэты стварэння атрадаў ЮІД:

- актывізацыя дзейнасці агульнаадукацыйных устаноў па папярэджанні дзіцячага дарожна-транспартнага траўматызму (ДДТТ);
- стварэнне ўмоў для шырокага прыцягнення навучэнцаў агульнаадукацыйных устаноў да прапаганды бяспечнага паводзін дзяцей на вуліцах і дарогах;
- прафесійная арыентацыя вучняў на службу ў органах ДАІ;
- арганізацыя актыўнага вольнага часу дзяцей і падлеткаў;
- стварэнне ўмоў для прававога і грамадзянскага выхавання школьнікаў.

Важнейшыя задачы атрадаў ЮІД:

- паглыбленае вывучэнне Правілаў дарожнага руху, знаёмства з апэратыўна-тэхнічнымі сродкамі рэгулявання дарожнага руху;
- садзейнічанне педагагічным калектывам агульнаадукацыйных устаноў, інспекцыям па справах непаўналетніх у рабоце па папярэджанні дзіцячай безнагляднасці і прафілактыка правапарушэнняў сярод непаўналетніх;
- валанцёрская праца па прапагандзе Правілаў дарожнага руху ў школах, дзіцячых садках, установах дадатковага адукацыі дзяцей;
- арганізацыя працы з юнымі веласіпедыстамі;
- удзел у злётах атрадаў ЮІД, конкурсах і спаборніцтвах агітбрыгад, у рэйдах з інспектарамі ДАІ;
- авалоданне метадамі папярэджання дарожна-транспартнага траўматызму і навыкамі аказання першай даўрачэбнай дапамогі пацярпелым пры дарожна транспартных здарэннях;
- авалоданне тэхнічнымі ведамі і навыкамі майстэрства ў кіраванні веласіпедам;
- супрацоўніцтва са сродкамі масавай інфармацыі - асвятленне працы атрадаў

ЮІД ў мясцовым друку.

Атрады юных інспектараў руху ствараюцца з ліку школьнікаў у агульнаадукацыйных школах, гімназіях, ліцэях, установах дадатковай адукацыі дзяцей пры садзейнічанні Дзяржаўнай аўтамабільнай інспекцыі (ДАІ).

Адміністрацыя установы прызначае кіраўніка для працы з атрадам ЮІД з ліку педагогаў агульнаадукацыйнай установы. Кантроль над дзейнасцю атрада бярэ на сябе кіраўнік агульнаадукацыйнай установы.

1.2. Арганізацыйна-прававыя асновы дзейнасці атрада ЮІД.

Атрад ЮІД пры агульнаадукацыйнай установе ствараецца на падставе загаду дырэктара, у якім вызначаецца асоба, на якую ўскладаюцца абавязкі арганізатара працы з атрадам і асноўныя кірункі яго дзейнасці.

Членамі атрада ЮІД могуць быць навучэнцы агульнаадукацыйных устаноў, ва ўзросце ад 10 да 15 гадоў, якія выказалі жаданне актыўна ўдзельнічаць у працы атрада па прапагандзе ПДР і прафілактыцы дзіцячага дарожна-транспартнага траўматызму.

Атрад ЮІД ствараецца пры наяўнасці не менш за 10 чалавек і можа дзяліцца на аддзялення. У малакамплектных школах з невялікай колькасцю навучэнцаў дапускаецца стварэнне атрадаў ЮІД менш за 10 чалавек.

З усімі прынятымі членамі кіраўнік атрада ЮІД праводзіць заняткі ў адпаведнасці з календарным планам. Па заканчэнні навучання юныя інспектары здаюць залікі па ПДР, першай даўрачэбнай дапамогі, матэрыяльнай часткі і ваджэнню веласіпеда.

Кіраўнік атрада ЮІД праводзіць мерапрыемствы па папярэджанні ДДТТ

Кіраўніцтва працай атрада юных інспектараў руху ажыццяўляе штаб ЮІД, які выбіраецца на агульным сходзе ЮІД. Штаб са свайго складу абірае камандзіра, намесніка камандзіра атрада і зацвярджае старэйшых па аддзяленнях (калі такія маюцца). У малалікіх атрадах абіраецца толькі камандзір.

Вышэйшым органам кіравання ЮІД з'яўляецца збор яго членаў. Агульным галасаваннем юных інспектараў руху вырашаюцца найбольш адказныя пытанні ў працы атрада. У пачатку навучальнага года на агульным сходзе атрада ЮІД заслухоўваецца справаздача камандзіра і членаў штаба аб праведзенай рабоце за год, і праводзяцца выбары на новы тэрмін.

Прычынамі для перавыбрання камандзіра з'яўляюцца:

- дасягненне ўзросту, які перавышае 15-ці гадоў;
- незадавальняючая праца за справаздачны год;
- самаўхіленне ад кіравання атрадам;

- пастаноўка на ўлік у інспекцыю па справах непаўналетніх;
- парушэнне правілаў паводзін на вуліцы, зарэгістраванае супрацоўнікамі ДАІ.

Кожны атрад ЮІД павінен мець назву, дэвіз, сімволіку-эмблему атрада, свой куток ці кабінет ЮІД, у якім размяшчаецца штаб ЮІД.

1.3. Агульная характарыстыка юнага інспектара дарожнага руху.

Юны інспектар руху - актыўны памочнік настаўнікаў, педагогаў выхавальнікаў ў справе прапаганды бяспекі дарожнага руху і папярэджання дзіцячага дарожна-транспартнага траўматызму. Юны інспектар асабістым прыкладам, актыўнай грамадскай дзейнасцю фармуе ў школьнікаў ўстойлівыя навыкі выканання Правіл дарожнага руху.

Юны інспектар павінен ведаць:

- Палажэнне аб атрадах юных інспектараў руху;
- гісторыю развіцця Правілаў дарожнага руху, службы ДАІ і руху ЮІД;
- патрабаванні ПДР у аб'ёме праграмы падрыхтоўкі вадзіцеляў катэгорыі «А», «В»;
- формы і метады прапагандысцкай работы па бяспецы дарожнага руху;
- прылада і прыёмы бяспечнай эксплуатацыі веласіпеда;
- асновы аказання першай даўрачэбнай дапамогі пацярпелым ў дарожна-транспартных здарэннях (ДТЗ) і пры неадкладных сітуацыях;
- асновы страхавання жыцця.

Юны інспектар павінен умець:

- ацэньваць дарожную сітуацыю, вызначаць узровень небяспекі для пешаходаў і веласіпедыстаў;
- выкарыстоўваць у практычнай дзейнасці веданне ПДР, у тым ліку пры арганізацыі агітацыйнай працы і прапаганды бяспекі дарожнага руху;
- праводзіць выхаваўчую гутарку па ПДР з дзецьмі малодшага ўзросту;
- складаць тэксты выступленняў, артыкулаў па праблеме бяспекі дарожнага руху для насценнай газеты;
- аказваць першую даўрачэбную дапамогу;
- добра ездзіць на веласіпедзе і ліквідаваць ўзнікаючыя няспраўнасці.

1.4. Правы і абавязкі юнага інспектара руху

Юны інспектар руху мае права:

- Ўдзельнічаць у абмеркаванні ўсіх пытанняў, якія адносяцца да дзейнасці атрада, і ўносіць адпаведныя прапановы;

- Авалодаўшы ведамі, уменнямі і навыкамі, методыкай і практыкай работы па прафілактыцы ДДТТ, атрымаць званне «Юны інспектар руху». Званне прысвойваецца пасля праверкі ўменняў у практычнай працы.
- Выбіраць і быць абраным у штаб атрада юных інспектараў руху;
- Звяртацца па дапамогу і кансультацыю па пытаннях бяспекі дарожнага руху ў мясцовыя органы ДАІ.

Юны інспектар руху абавязаны:

- Шанаваць гонара агульнаадукацыйнай установы, званне юнага інспектара руху, актыўна ўдзельнічаць у справах атрада ЮІД, своечасова і дакладна выконваць заданні штаба і камандзіраў;
- Добрасумленна вывучаць Правілы дарожнага руху і быць прыкладам іх няўхільнага захавання на вуліцах і дарогах;
- Весці тлумачальную работу сярод аднагодкаў, дзяцей дашкольнага ўзросту, дарослага насельніцтва па прапагандзе бяспекі дарожнага руху;
- Садзейнічаць настаўнікам у правядзенні мерапрыемстваў, накіраваных на папярэджанне ДДТТ;
- Умацоўваць сваё здароўе, сістэматычна займацца фізічнай культурай і спортам.

1.5. Дзейнасць атрада ЮІД

Інфармацыйная дзейнасць прадугледжвае арганізацыю школьных перадач, падрыхтаваных членамі ЮІД, стварэнне стэндаў, выпуск насценгазет, баявых лісткоў і іншай інфармацыйнай працы, якая асвятляла стан аварыйнасці на дарогах раёна, горада, рэгіёну і працу юных інспектараў. Правядзенне тлумачальнай работы па прапагандзе Правілаў дарожнага руху ў школах.

Прапагандысцкая дзейнасць юных інспектараў руху заключаецца ў арганізацыі тлумачальнай працы па тэме бяспекі дарожнага руху;

правядзенні гутарак, віктарын; арганізацыі і правядзенні гульняў, экскурсій, спаборніцтваў, конкурсаў, КВЗ, тэматычных ранішнікаў, святаў; пастаноўцы спектакляў; стварэнні агітбрыгад; удзеле ў стварэнні і выкарыстанні нагляднай агітацыі і метадычнай базы для вывучэння ПДР у школе, а таксама ў афармленні інфармацыйных куткоў па бяспецы дарожнага руху.

Шэфская дзейнасць складаецца ў аказанні дапамогі ў стварэнні найпростых пляцовак на тэрыторыі дзіцячых садкоў, арганізацыі сярод

дашкольнікаў і малодшых школьнікаў конкурсаў па тэме бяспекі дарожнага руху і правядзенні іншых сумесных мерапрыемстваў.

1.6. Планаванне работы атрад ЮІД.

У агульнаадукацыйных установах складаецца план работы атрада ЮІД на бягучы навучальны год.

Плануемыя напрамкі работы атрадаў ЮІД ўключаюць мерапрыемствы, якія спрыяюць:

выхаванню ў членаў атрада правасвядомасці, паважлівага стаўлення да дзейнасці органаў МУС і супрацоўнікаў ДАІ;

паглыбленаму вывучэнню Правіл дарожнага руху, авалодання метадамі папярэджання ДДТТ і навыкамі аказання першай даўрачэбнай дапамогі пацярпелым ў ДТЗ;

ўдзелу ў раённых, гарадскіх, абласных аглядах і конкурсах, фестывалях ЮІД, у конкурсах агітбрыгад;

арганізацыі сувязі атрада ЮІД з установамі адукацыі, ўстановамі культуры, іншымі дзіцячымі грамадскімі арганізацыямі і аб'яднаннямі, органамі ДАІ;